

OPO Noordenveld

Strategisch Beleidsplan 2015-2019

Openbaar Primair Onderwijs Noordenveld

Inhoud

Inhoud	2
1. Inleiding	3
2. Terugblik strategisch beleid 2011-2015	4
2.1 Kwaliteitsbeleid	4
2.2 Onderwijs en ontwikkeling.....	4
2.3 Personeelsbeleid	4
2.4 Financieel beleid.....	5
2.5 Huisvestingsbeleid.....	5
3. Ontwikkelingen en omgeving.....	6
3.1 Externe ontwikkelingen.....	6
3.1.1 Strategische agenda PO-raad.	6
3.1.2 Bestuursakkoord OCW en PO-raad.	7
3.2 Interne ontwikkelingen	7
3.3 Uitkomsten van de Inspiratieavond	9
3.4 SWOT-analyse.....	10
4. Strategische kaders	11
4.1 Missie en visie	11
4.2 Samenwerking	12
4.2.1 Samenwerking binnen de gemeente.....	12
4.2.2 Samenwerking bij opvang	13
4.2.3 Samenwerking in de regio	14
4.2.4 Overige partners.....	15
5. Doelstellingen en aandachtspunten beleid 2015-2019	16
5.1 Kwaliteitsbeleid	16
5.2 Onderwijs en ontwikkeling.....	16
5.3 Personeelsbeleid	18
5.4 Financieel beleid.....	19
5.5 Huisvestingsbeleid.....	19
6. Samenvatting.....	20
Bijlage 1. Financiële positie Openbaar Primair Onderwijs Noordenveld	21
Bijlage 2. Evaluatie beleidsplan 2011-2015.....	23

1. Inleiding

De opdracht die wij hebben om ervoor te zorgen dat de leerlingen goed kunnen functioneren in een steeds veranderende samenleving is in de afgelopen jaren uitgevoerd onder omstandigheden die zich kenmerkten door:

- Een krimpende schoolpopulatie;
- Bezuinigingen door de lokale en centrale overheid;
- De invoering van Passend onderwijs;
- Een ouder wordend personeelsbestand;
- De toepassing van Good Governance;
- Een sterke aandacht voor onderwijsopbrengsten;
- Een veranderend onderwijstoezicht.

Ondanks deze omstandigheden zijn de onderwijs opbrengsten op de basisvaardigheden over de gehele linie toegenomen en zijn alle scholen opgenomen in het basisarrangement van de onderwijsinspectie. Opbrengstgericht werken heeft zijn basis gevonden binnen OPO Noordenveld. Het scholenbestand is afgenomen door een tweetal fusies. De vorming van een eerste samenwerkingsschool wordt in het komende jaar afgerond. Er is ruim geïnvesteerd in de kwaliteit van onderwijshuisvesting. Veel scholen hebben te maken gehad met nieuwbouw of verbouw. De invulling van passend onderwijs wordt vorm gegeven door samenwerking in de eigen regio met alle partners op het terrein van onderwijs, zorg en ondersteuning. Het personeelsbestand is gekrompen op basis van natuurlijk verloop en met toepassing van het werkgelegenheidsmodel.

De financiële positie van OPO Noordenveld is ondanks bovenstaande omstandigheden zeer goed gebleven.

Mede door de positieve inzet van de gemeente Noordenveld, het schoolbestuur, personeel en ouders hebben we deze resultaten kunnen bereiken.

In dit nieuwe beleidsplan sluiten we uiteraard aan op eerder ingezette ontwikkelingen. De omstandigheden waaronder onderwijs zich kan ontwikkelen in de komende planperiode zijn positief veranderd. Landelijk is er positieve aandacht mede door het Nationale Onderwijs Akkoord en het vastgestelde Bestuursakkoord tussen OCW en de PO-raad.

Aan ons er voor te zorgen dat **ieder kind het beste onderwijs krijgt, nu en in de toekomst.**

Roden, maart 2015

Johan Boelman, Albert Eising

2. Terugblik strategisch beleid 2011-2015

Het strategisch beleid van de jaren 2011-2015 heeft zich voornamelijk gericht op het verbeteren van de onderwijskwaliteit, verhogen van onderwijsopbrengsten, verbeteren van de HR cyclus en het anticiperen op de krimp van de leerlingen aantallen. In bijlage 2 bij dit beleidsplan is een overzicht van de gerealiseerde doelen geplaatst.

2.1 Kwaliteitsbeleid

De borging van het ingezette kwaliteitsbeleid heeft op veel terreinen vruchten afgeworpen. De cyclus van planning en control binnen de organisatie is verder door ontwikkeld. Hiermee is gezorgd voor meer samenhang tussen de documenten. Met name de doorontwikkeling van het schooljaarplan naar een integraal kwaliteitsdocument heeft veel richting gegeven aan het kwaliteitsbeleid op alle niveaus binnen het bestuur. Daarnaast heeft de introductie van een uniform administratiepakket (Parnassys) bijgedragen aan verdere professionalisering van opbrengsten en kwaliteit.

Alle scholen hebben in de afgelopen planperiode het basisarrangement van de onderwijsinspectie behaald of vastgehouden. Ook zijn twee scholen ingestapt in het excellentietraject binnen de provincie Drenthe.

2.2 Onderwijs en ontwikkeling

De doelstellingen op het gebied van onderwijs en ontwikkelingen beslaan verschillende terreinen. Er is veel aandacht geweest voor de invoering van passend onderwijs, aansluiting tussen voorschoolse educatie, primair onderwijs en voortgezet onderwijs, beleid tussen schoolse en buitenschoolse opvang en de profilering van OPO Noordenveld in de markt.

Ict heeft een sterke positie binnen het onderwijs gekregen. Beheer, inkoop en onderhoud is centraal georganiseerd waarmee scholen zich bezig kunnen houden met implementatie van ict. Inmiddels zijn 5 scholen overgestapt op het vijf gelijke dagen model of een continuooster n.a.v. de gevoerde discussie over andere schooltijden.

De gevoerde discussie rond het thema krimp heeft een richtinggevend beleidsdocument opgeleverd. Kernwoord in de discussie rond krimp is "Participatie". Naar aanleiding van de gevoerde gesprekken op alle scholen zijn gedurende de afgelopen planperiode inmiddels twee scholen gefuseerd. OBS Steenberg en OBS De Poolster is gefuseerd met OBS Altena is gefuseerd met OBS 't Spectrum. In Een is ondertussen een start gemaakt met de vorming van een samenwerkingsschool i.s.m. COG Drenthe. De verwachting is dat deze school per 1 januari 2016 gerealiseerd is.

2.3 Personeelsbeleid

Het personeelsbeleid staat beschreven in het personeelsbeleidsplan. In de afgelopen planperiode is dit beleidsplan geactualiseerd en aangepast aan de ontwikkelingen m.b.t. de cao, het actieplan leerkracht, de uitkomsten van de uitgevoerde RI&E, het welzijnsonderzoek en de invoering van de functiemix.

De focus op het gebied van personeelsbeleid lag met name op het in evenwicht brengen van het personeelsbestand in relatie tot de krimp. Vrijwillige mobiliteit en sturen op natuurlijk verloop waren daarbij de kernwoorden. Het functiebouwwerk is aangepast en de gesprekkencyclus past nu bij de afspraken vanuit de cao en het actieplan leerkracht. De invoering van de functiemix is tot op heden succesvol verlopen en er is veel geïnvesteerd in scholing van leerkrachten, ondersteunend personeel en directeurs.

2.4 Financieel beleid

Ondanks de krimp is de financiële situatie van OPO Noordenveld solide en stabiel te noemen. De geplande investering van ruim 1 miljoen om het werkgelegenheidsbeleid voor het personeel te kunnen garanderen is niet nodig geweest. De bezuinigingen van de afgelopen jaren zijn adequaat opgevangen zonder dat dit de kwaliteit van onderwijs heeft bedreigd. De cyclus van planning en beheersing is verder uitgebouwd op bestuursniveau en schoolniveau. Voor nadere informatie over de financiële positie van OPO Noordenveld t.o.v. vergelijkbare besturen, zie bijlage 1 en de voorgaande jaarrekeningen.

2.5 Huisvestingsbeleid

In de afgelopen jaren zijn veel scholen verbouwd of uitgebreid om ze aan het hedendaagse onderwijs aan te passen. Daarnaast zijn op de meeste scholen maatregelen getroffen ter verbetering van het binnenklimaat. Ook voor de komende jaren staan er nog een aantal projecten op stapel.

In de gemeente Noordenveld zijn meerjarige afspraken gemaakt met de schoolbesturen op het terrein van onderwijshuisvesting. E.e.a. is vastgelegd in het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Hierdoor is het voor de gemeente als lokaal bestuur inzichtelijk hoeveel geld de komende jaren nodig is voor goede huisvesting van het onderwijs. In 2013 is het IHP geactualiseerd aan de gemeentelijke en regionale ontwikkelingen. De gemeente Noordenveld als lokaal bestuur is verantwoordelijk voor het onderwijshuisvestingsbeleid en ontvangt hiervoor rechtstreeks de huisvestingsmiddelen van het Rijk. De gemeente Noordenveld heeft de afgelopen planperiode meer dan gemiddeld besteed aan onderwijshuisvesting.

Gedurende de planperiode zijn er nieuwe afspraken gemaakt met de gemeente Noordenveld m.b.t. uitvoering van onderhoud, energie en water en publiekrechtelijke heffingen. Uitgangspunt is de budgettair neutrale benadering waarbij meer- en minderkosten verrekend worden.

Onderhoud wordt nog wel georganiseerd en gedeeltelijk uitgevoerd door medewerkers van de gemeente. Doelstelling is om per 1 januari 2016 dit volledig in eigen beheer bij OPO Noordenveld onder te brengen.

Energie inkoop en beheer is gedurende de planperiode geheel overgenomen door OPO Noordenveld. Voor de inkoop van energie is ingestapt in de organisatie Energie voor Scholen. Hiermee zijn zeer scherpe tarieven gerealiseerd. Wat betreft energiebeheer is een pilot met een school uitgevoerd met de Grontmij. Dit heeft geresulteerd in forse besparingen. Met ingang van 1 januari 2015 gaan 11 scholen meedraaien in dit besparingsproject. Hiermee wordt minimaal 15% energie bespaard.

3. Ontwikkelingen en omgeving

3.1 Externe ontwikkelingen

Op landelijk en gemeentelijk niveau worden regelmatig beslissingen genomen die van grote invloed zijn op de afzonderlijke besturen. Deze besluiten betreffen verschillende beleidsterreinen, zoals onderwijs, personeel, financiën, huisvesting en organisatie.

Op landelijk niveau zijn de strategische agenda van de PO-Raad en het in juli 2014 gesloten bestuursakkoord tussen het ministerie van OCW en de PO-raad in feite richtinggevend voor het strategisch beleid van het primair onderwijs voor de komende jaren.

3.1.1 Strategische agenda PO-raad.

In de in november 2013 door de PO-Raad gepresenteerde strategische agenda voor de periode 2014-2018 worden de volgende 4 thema's centraal gesteld onder het motto "*Het gaat om de leerling*"

- Verbinding.
De PO-Raad vindt dat het kind centraal moet staan, niet de structuren van onderwijs, opvang en jeugdzorg. Dat uitgangspunt leidt tot een focus op sterke basisvoorzieningen en passend onderwijs. De PO-raad streeft naar samenhang en samenwerking, naar goede verbindingen tussen verschillende schakels.
- Innovatie en ICT.
De samenleving verandert, ook het primair onderwijs vernieuwt zich. Kinderen moeten worden voorbereid op nieuwe ontwikkelingen. En er komen andere mogelijkheden om te leren. De PO-Raad ziet innovatie als een belangrijk en breed thema voor het primair onderwijs, waarbij de komende tijd in elk geval veel aandacht nodig is voor ICT.
- Kennis en onderzoek.
Duurzame onderwijsontwikkeling veronderstelt dat de scholen nieuwe (wetenschappelijke) kennis benutten. En ook dat wetenschappelijk onderzoek gebeurt op basis van vragen uit de scholen. De PO-raad wil investeren in een academische omgeving voor de scholen.
- Bestuur als motor.
Goed onderwijs vraagt om goede scholen, met teamwork van leraren, schoolleiders en besturen. De kwaliteit van het bestuurlijk handelen is een belangrijke sleutel tot duurzaam goed onderwijs.

3.1.2 Bestuursakkoord OCW en PO-raad.

In het in juli 2014 gesloten bestuursakkoord tussen het ministerie van OCW en de PO-raad zijn de volgende domeinen opgenomen waarop de sector PO zich de komende jaren moet richten:

- Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs; met als sub terreinen
 - Digitalisering
 - Talentontwikkeling
 - Brede vorming
 - Toekomstgericht onderwijsaanbod
- Brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering;
 - Verbeteraanpak
 - Code goed bestuur
 - Sturingsinformatie en transparantie
- Professionele scholen;
 - Versterking didactische vaardigheden, alle leraren vakbekwaam
 - Kennis en onderzoek, en breed samengestelde schoolteams
 - Versterking kwaliteit schoolleiders en volgen aanbod deskundigheidsbevordering
- Doorgaande ontwikkellijnen;
 - Betere verbinding tussen school en omgeving
 - Gezonde kinderen die meer bewegen
 - Doorgaande lijn PO – VO
 - Ontvlechting SO-VSO
- Overige belangrijke strategische vraagstukken;
 - Overheveling buitenonderhoud per 1-1-2015
 - Cao 2014-2015
 - Passend onderwijs

3.2 Interne ontwikkelingen

Naast de externe ontwikkelingen en gemaakte beleidskeuzes, zijn er de volgende interne ontwikkelingen bij OPO Noordenveld te noemen:

- Er wordt invulling gegeven aan de invoering van de functiemix. Per 1 augustus 2014 is 30% van de leerkrachten in het reguliere onderwijs benoemd in de LB schaal. (had 46% moeten zijn) Van de leerkrachten SBO is per 1 augustus 2014 14% benoemd in de LC schaal. (moet ook 14% zijn);
- Noordenveld vormt samen met de hele provincie Groningen het samenwerkingsverband 20.01 voor Passend Onderwijs. De uitvoering en verdere ontwikkelingen op het terrein van passend onderwijs worden samen met alle schoolbesturen in Noordenveld en Westerkwartier vorm gegeven. Hiervoor is een regionaal ondersteuningsteam opgezet;
- Binnen de eigen gemeente werkt OPO Noordenveld actief mee aan de uitvoering van de Gemeentelijke Lokale Educatieve Agenda;
- Alle scholen werken gericht aan verhogen van de onderwijsopbrengsten op basis van data-analyse en het opstellen van verbeterplannen. In dit kader werkt iedere school met een geïntegreerd jaarverslag/jaarplan in de vorm van het schooljaarplan;
- Handelingsgericht werken is het uitgangspunt bij de verdere invulling van passend onderwijs. Voor alle scholen van OPO Noordenveld worden eenduidige routines ingevoerd op het terrein van kwaliteitszorg en zorg en ondersteuning;
- ICT gaat in de komende planperiode een grotere rol spelen bij het bieden van passend onderwijs. Gepersonaliseerd leren past daarbij;
- Er ligt een beleidsrijke sluitende meerjarenbegroting ondanks het dalende leerlingenaantal. Op basis van natuurlijk verloop kan de formatie de komende jaren krimpen om in de pas te blijven lopen met het krimpende leerlingenaantal. Hiermee kan de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd worden;

- Binnen de gemeente Noordenveld wordt door alle scholen van OPO Noordenveld, deelgenomen aan de zogenaamde Drentse onderwijsmonitor. De resultaten van de scholen liggen boven het Drents gemiddelde;
- Alle scholen van OPO Noordenveld hebben het vertrouwen van de onderwijsinspectie en zijn in het basisarrangement opgenomen.
Twee scholen nemen deel aan het excellentietraject in de provincie Drenthe;
- In de afgelopen planperiode is er beleid geformuleerd m.b.t. Krimp. Hierbij participeren alle betrokkenen (ouders, personeel, dorpsgemeenschap).
Inmiddels zijn twee scholen (Steenbergen en Altena) gefuseerd en is een school (De Lindehof) opgenomen in de vorming van een samenwerkingschool per 1-1-2016. Ook voor de school in Veenhuizen (De Vlinderhof) zijn er plannen om op termijn te komen tot een samenwerkingschool voor Veenhuizen.
Voor alle scholen wordt de leerlingenontwikkeling nauwkeurig gevolgd en zo nodig worden er trajecten ingezet om de gevolgen van de leerlingendaling op te vangen. Deze trajecten worden met alle betrokken opgezet;
- OPO Noordenveld behoort tot een van de weinige openbare schoolbesturen in Nederland die nog de integrale bestuursvorm kent. In de schooljaar 2014-2015 wordt nader onderzoek gedaan naar de wenselijkheid van verzelfstandiging van OPO Noordenveld. Met name de vorming van samenwerkingscholen en de vorming van een samenwerkingsbestuur t.b.v. deze scholen, conflicteert met de integrale bestuursvorm van OPO Noordenveld.
- OPO Noordenveld ontvangt een toenemend aantal nieuwkomers, direct vanuit het buitenland. Samen met de schoolbesturen in de regio en de gemeenten proberen we de eerste opvang van deze leerlingen te organiseren;
- Op alle scholen van OPO Noordenveld is een sterk en breed cultuuraanbod dankzij een goede bestuursbrede aanpak, waarbij kleine scholen kunnen profiteren van deze schaalgrootte. Alle scholen nemen deel aan het project Cultuureducatie met Kwaliteit;
- OPO Noordenveld werkt nauw samen met de bibliotheken. Voor de scholen buiten de kern Roden wordt de samenwerking opgezet vanuit het concept Dbos. (De bibliotheek op school). De scholen in Roden en Nieuw Roden werken samen met de bibliotheek in Roden;
- Alle scholen van OPO Noordenveld werken op het terrein van natuur- en milieueducatie samen met het IVN consulentenschap Drenthe;
- In de komende planperiode oriënteren alle scholen zich op andere schooltijden. Met ingang van 1 augustus 2015 zijn er 5 scholen die het vijf gelijke dagen model of het continue rooster gebruiken;
- Per 1 januari 2016 neemt OPO Noordenveld de uitvoering van onderhoud aan de gebouwen over van de gemeente Noordenveld;
- Met ingang van 1 januari 2015 start een energiebesparingsproject i.s.m. de Grontmij met als doel minimaal 15% besparing op het energieverbruik te realiseren;
- OPO Noordenveld stimuleert scholen deel te nemen aan innovatieve projecten op terreinen als b.v. ict, wetenschap en techniek, en ondernemend leren.

3.3 Uitkomsten van de Inspiratieavond

Ter voorbereiding van het beleidsplan 2015-2019 is op 17 februari 2015 een inspiratieavond gehouden voor ouders, leerkrachten en directeuren. Het centrale thema deze avond was "Als we 10 jaar verder zijn": Hoe geven we onze kinderen meer uitdaging? Wat moeten we onze kinderen leren om in 2032 goed voorbereid te zijn op de toekomst?

Daarnaast is er in groepen gesproken over de thema's:

- Talentontwikkeling.
- Kennis of vaardigheden in de 21-ste eeuw?
- Mediawijsheid.
- Ouderbetrokkenheid.
- Out of the Box denken.

De samengevatte aanbevelingen van de inspiratieavond zijn de volgende:

Op leerling niveau

- Het ontwikkelen van de basisvaardigheden (taal, lezen, rekenen) is en blijft zeer belangrijk om op termijn goed te kunnen functioneren in de maatschappij. Naast de noodzakelijke basisvaardigheden, is een gedegen invulling van de sociaal emotionele ontwikkeling belangrijk om andere talenten van kinderen te kunnen ontdekken en ontwikkelen.
- Het overdragen van kennis omtrent de wereld zal deel uit blijven maken van het onderwijs. Er zal echter bezinning zijn over de vraag wat de school overdraagt en wat kinderen zelf leren via andere werkvormen. Dit is het gevolg van de alom aanwezige (internet) kennis.
- Stimuleer een onderzoekende en ondernemende houding bij de leerlingen, waarbij de eigen verantwoordelijkheid, creativiteit en samenwerken belangrijke ingrediënten zijn. Kinderen worden hiermee meer "eigenaar" van het eigen leren.
- Leer kinderen "leren" en leer ze omgaan met informatie (mediawijsheid).
- Kinderen moeten een basiskennis omtrent ict meekrijgen.
- Ict toepassingen gaan het mogelijk maken dat kinderen meer gepersonaliseerd gaan leren. Dit gaat zijn effecten hebben op de rol van de leerkracht, werkvormen, groepeeringsvormen en de plaats van sociaal emotionele vorming.

Op leerkracht niveau

Leerkrachten moeten zich blijven ontwikkelen om te kunnen voldoen aan de veranderende maatschappij. Onderwijs wordt steeds meer aangeboden in een betekenisvolle en onderzoekende omgeving, waarbij de eigen omgeving en de toepassing van ict een steeds belangrijkere rol gaat krijgen. (leren met en door ict) Talentontwikkeling geldt niet alleen voor leerlingen maar ook voor leerkrachten. Benut de talenten van leerkrachten door in te zetten op specialismen van leerkrachten. Naast de basisvaardigheden voor taal, rekenen en lezen, zijn communicatieve- en sociale vaardigheden van groot belang om aan te bieden aan de leerlingen.

Voor de verhouding ouders-school

Ouders en school werken samen aan de ontwikkeling van de kinderen vanuit gedeeld partnerschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Leren is daarmee niet meer een exclusieve schoolaangelegenheid. Het afstemmen van de verwachtingen tussen ouders en school is daarbij van groot belang. Specialismen van ouders kunnen meer ingezet worden bij het leren en de talentontwikkeling. (thuis en op school) Scholen beschrijven hun visie en aanpak op ouderbetrokkenheid in de schoolgids

Voor de leeromgeving

De toepassing van nieuwe media zal de scheidslijn tussen de school en z'n omgeving kleiner maken. Leren gebeurt steeds meer in de interactie tussen de leerling-leerkracht en z'n omgeving, 24/7. Goede internet verbindingen en voldoende middelen zijn onontbeerlijk. Het klaslokaal zal niet meer per definitie de meest functionele leeromgeving zijn.

3.4 SWOT-analyse

In deze SWOT-analyse worden de kansen en bedreigingen (externe invloeden) en sterktes en zwaktes (interne ontwikkelingen) benoemd.

Kansen:

- Verdere uitbouw van opbrengstgericht werken. OPO Noordenveld kent zijn eigen model van werken vanuit "Schooljaarplannen";
- Het Nationale Bestuursakkoord Onderwijs;
- De strategische beleidsagenda van de PO-raad "Om de leerling";
- Veranderende wetgeving m.b.t. samenwerkingscholen;
- Verzelfstandiging van OPO Noordenveld;
- Sterke samenwerking in de regio Noordenveld-Westerkwartier;
- Invoering van referentieniveaus;
- Invoering van Passend Onderwijs;
- ICT toepassingen die de organisatie en het onderwijs ondersteunen.

Bedreigingen:

- Dalend leerlingaantal in de Noordelijke provincies in het algemeen en in gemeente Noordenveld in het bijzonder;
- De recessie.

Sterktes:

- Veel vertrouwen in de organisatie bij bestuur, werknemers, ouders en overige belanghebbenden;
- Sterk gericht op samenwerking binnen en buiten de eigen organisatie;
- Onderwijs wordt op maat aangeboden, ontwikkelingsgericht werken is op alle scholen gerealiseerd;
- Goed werkende kwaliteitscyclus op de scholen;
- Goede mogelijkheden voor het toepassen van ICT in het onderwijs;
- Mobiliteitsmogelijkheden voor het personeel;
- Goede scholingsmogelijkheden;
- Juiste cultuur om daadkrachtig in te spelen op de ontwikkelingen;
- Goede huisvesting;
- Financieel gezonde organisatie.

Zwaktes:

- Kwaliteit van het onderwijs is voldoende, maar er zijn nog veel mogelijkheden voor verbetering;
- Gevoelde werkdruk;
- Een relatief duur personeelsbestand, waarbij de verhouding mannen/vrouwen uit balans is.

4. Strategische kaders

4.1 Missie en visie

De missie is kort samen te vatten in:

OPO NOORDENVELD streeft naar **“Het Beste Onderwijs Voor Ieder Kind”**

Dit willen wij bereiken door:

- Goede onderwijskwaliteit;**
- Gemotiveerd en tevreden **personeel;**
- Scholen die zich **profileren;**
- Een **transparante** organisatie te zijn;
- Ouders** als belangrijke partners te zien.

Deze missie betekent concreet, dat OPO Noordenveld een organisatie wil zijn:

- Waar de kinderen zich maximaal kunnen ontwikkelen en zowel op cognitief, als op emotioneel gebied goed worden toegerust, zodat ze zich als zelfbewuste volwassene een plaats kunnen verwerven in de samenleving;
- Waar de scholen in de volle breedte voldoen aan de kerndoelen van het basisonderwijs. De basisvaardigheden (lezen, schrijven, taal, rekenen/wiskunde) vormen duidelijk de kern van het onderwijs. Het taal/leesonderwijs komt daarbij op de eerste plaats;
- Waar de opbrengsten bij de basisvaardigheden tijdens en aan het eind van de basisschool op een niveau passend bij de schoolpopulatie zijn. We streven naar bovengemiddelde opbrengsten;
- Waar kinderen gestimuleerd worden tot een onderzoekende en ondernemende houding, waarbij de eigen verantwoordelijkheid, creativiteit en samenwerken belangrijke ingrediënten zijn;
- Waar een goed kwaliteitssysteem zowel boven schools als op de scholen functioneert, waardoor de kwaliteit gewaarborgd is;
- Waar elke school toegerust is om adequaat met leerlingen om te gaan die speciale zorg nodig hebben;
- Met veilige verzorgde scholen en schoolomgevingen;
- Waar op de scholen de kwaliteit van lesgeven, zoals omschreven in het toezichtkader van de onderwijsinspectie, op een hoog peil is;
- Waar de toepassing van informatietechnologie en het gebruik van nieuwe media verweven is met de dagelijkse onderwijspraktijk;
- Waar scholen zich bewust zijn van hun eigen sterke kanten en zich daarmee profileren;
- Waar scholen een grote mate van autonomie hebben;
- Waar elke medewerker voortdurend werkt aan persoonlijke groei, vakmanschap en talent;
- Waar ouders en school samen werken aan de ontwikkeling van de kinderen vanuit gedeeld partnerschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid;
- Waar de medezeggenschapsstructuur goed functioneert;
- Die samenwerkt met andere instellingen;
- Die financieel transparant en gezond is;
- Die niet alleen verantwoording aflegt aan OCW maar ook aan ouders, personeelsleden en andere belangstellenden;
- Waar de uitgangspunten van het openbaar onderwijs de leidraad vormen van het handelen om normen en waarden als respect, tolerantie en waardering - ongeacht godsdienst of levensbeschouwing - te bewaken en te borgen.

4.2 Samenwerking

Intern werken de scholen van OPO Noordenveld structureel samen op het terrein van zorg, ict, wetenschap & techniek, kwaliteitszorg, kunst en cultuur, natuur en milieueducatie, sport en vakleerkrachten, onderwijsdag, personeel, veiligheid, pr en management (directieoverleg). Op al deze thema's zijn werkgroepen geformeerd die naast een beleidsvoorbereidende taak ook een uitvoerende taak hebben.

Daarnaast zijn er samenwerkingsvormen op basis van schoolgrootte (kleine scholen overleg), op basis van schoolprofiel (Dalton) en op basis van veranderingsonderwerpen (bijvoorbeeld verbetertrajecten).

De gemeente Noordenveld heeft in het verleden bij het opzetten van het Integraal Huisvesting Plan Onderwijs, niet de keuze gemaakt om brede scholen te bouwen waarin de verschillende samenwerkingspartners gezamenlijk gehuisvest worden. Er is nadrukkelijk gekozen om onderwijshuisvesting voor onderwijs te bouwen. Het concept Brede School, waarbij verschillende partners samenwerken, aan de brede ontwikkeling van kinderen van 0 – 12 jaar, is echter wel uitgangspunt van beleid. De algemene directie kiest bij de ontwikkeling van de Brede School in Noordenveld voor een pragmatische benadering wat betreft de samenwerking tussen de verschillende partijen. Om optimaal samen te kunnen werken hoeft een Brede School niet in één gebouw gehuisvest te zijn. Afzonderlijke huisvesting in elkaars directe nabijheid kan ook een uitstekende samenwerking opleveren.

Inmiddels zien we op lokaal niveau (in de kleinere kernen) ontwikkelingen die leiden tot de vorming van multifunctionele accommodaties.

4.2.1 Samenwerking binnen de gemeente

De algemene directie zet zich zeer nadrukkelijk in om het openbaar onderwijs als één belangengroep neer te zetten binnen het bestuurlijk overleg in de gemeente Noordenveld. Vanuit dit overleg worden belangrijke adviezen gegeven betreffende het lokaal onderwijsbeleid.

Onderwerpen van beleid en bespreking binnen deze lokale educatieve agenda zijn:

- CJG.
Onderwijs participeert in het gemeentelijk jeugdbeleid en werkt mee aan de invulling van het centrum voor jeugd en gezin.
Samenwerkingspartners hierbij zijn: Gemeente Noordenveld, GGD Drenthe, Icare, Noordermaat, Politie, Kids Casa, WIN en Bureau Jeugdzorg Drenthe;
- Voor- en vroegschoolse educatie
VVE is een speerpunt binnen de lokale educatieve agenda in Noordenveld. Er zijn goede(blijvende) resultaten bereikt op het terrein van samenwerking tussen peuterspeelzalen en onderwijs. Alle partijen zijn bereid zich in te zetten om het beleid verder uit te bouwen. In de komende jaren wordt nadrukkelijk ingezet op doorlopende leer- en zorglijnen;
- Preventie
De scholen maken gebruik van het aanbod van diverse aanbieders op het terrein van thema's als: Vuurwerk, Alcohol en drugs, Overlast. Partners hierin zijn o.a. de politie, het CJG en het bureau HALT;
- Leesbevordering
De scholen nemen deel aan leesbevordering projecten van de bibliotheek. Daarnaast wordt op alle scholen buiten de kern Roden/Nieuw-Roden Dbos (de bibliotheek in school) ingevoerd. De scholen in Roden/Nieuw-Roden werken nauw samen met de bibliotheek in Roden;

- Uitvoering jeugdgezondheidszorg
De jeugdgezondheidszorg en de logopedische zorg op alle scholen wordt uitgevoerd door de GGD afdeling jeugdgezondheidszorg. Bij de logopedische zorg wordt nadrukkelijk ingezet op vroeg signalering van taal en/of spraakproblemen bij kinderen. Op het moment van samenstelling van dit beleidsplan is het nog onduidelijk hoe de logopedische zorg na 1 januari 2015 wordt uitgevoerd i.v.m. de verantwoordelijkheid van gemeenten op dit onderdeel per die datum;
- Cultuureducatie met kwaliteit
Alle scholen van OPO Noordenveld nemen deel aan het project Cultuureducatie met Kwaliteit. Het aanbod wordt mede uitgevoerd door het Instituut Kunst en Cultuur Drenthe en het Instituut voor Creatieve Ontwikkeling i.s.m. andere organisaties op het terrein van kunst, cultuur en erfgoed.
De gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe zijn naast de scholen medefinancier van dit aanbod;
- Natuur en Milieueducatie
Alle scholen nemen deel aan een gezamenlijk natuur- en milieueducatieplan, ondersteund door de medewerkers van het Consulentenschap Natuur- en Milieu Educatie. De gemeente Noordenveld financiert de activiteiten in samenwerking met de basisscholen;
- Schoolmaatschappelijk werk.
De gemeente Noordenveld heeft de Stichting Noordermaat financieel in staat gesteld school maatschappelijk werk beschikbaar te stellen voor het basis en speciaal basisonderwijs. Vanuit een viertal basisstations wordt de ondersteuning geboden aan alle scholen;
- Sport- en Cultuurcoaches
In Noordenveld zijn sport- en cultuurcoaches werkzaam op het terrein van stimulering van deelname aan sportieve en culturele activiteiten. Met de aanstelling van de sport- en cultuurcoaches wil de gemeente het sport- en cultuuraanbod uitbreiden en sportverenigingen en buurten versterken door nauw samen te werken met sportverenigingen, culturele organisaties, kinderopvang, welzijnsorganisaties en buurtverenigingen. De coördinatie van het geheel is in handen van WIN.

4.2.2 Samenwerking bij opvang

Tussen schoolse opvang.

Per 1 augustus 2006 is het schoolbestuur verantwoordelijk voor de tussen schoolse opvang. Ouders zijn binnen deze situatie verantwoordelijk voor de bekostiging van de overblijfgeling. Samen met alle betrokkenen is invulling gegeven aan deze verantwoordelijkheid. E.e.a. is vastgelegd in een protocol TSO. Hierin zijn o.a. afspraken gemaakt over: Scholing en professionalisering, eisen aan de administratie, verantwoording over de financiën, vergoeding voor overblijven, vergoeding voor de vrijwilligers. Doordat scholen steeds meer overstappen op een continuooster of het vijf gelijke dagen model wordt tussen schoolse opvang overbodig.

Buiten schoolse Opvang

Buitenschoolse opvang is volgens het makelaarsmodel uitbesteed aan drie lokale partijen die werkzaam zijn op het terrein van kinderopvang, te weten:

- Kids Casa (Voor scholen in Roden, Nieuw-Roden, Roderwolde, Peize, Norg, Westervele, Veenhuizen, Een)
- De Kluts (Voor scholen in Roden, Nieuw-Roden)
- Villa Kakelbont (Voor scholen in Peize)

Een en ander is beschreven in een samenwerkingsovereenkomst. Jaarlijks wordt de inhoud van de overeenkomst geëvalueerd en eventueel aangepast aan de uitkomst van de evaluatie.

Continue rooster en vijf gelijke dagen model

Met ingang van 1 augustus 2015 werken vijf scholen met een continuooster of een vijf gelijke dagen model wat betreft schooltijden. In het kort komt het er bij beide roosters op neer, dat de middagpauze sterk ingekort is en de kinderen op school overblijven samen met de leerkracht. Voorschools en naschools wordt opvang geregeld door de drie partijen waarmee OPO Noordenveld een samenwerkingscontract mee heeft.

De verwachting is dat in de komende planperiode de meeste scholen van OPO Noordenveld over zullen stappen op een continuooster of een rooster gebaseerd op vijf gelijke schooldagen.

Dag arrangementen

Op OBS 't Palet wordt geëxperimenteerd met dag arrangementen. Naschools worden activiteiten aangeboden in samenwerking met Kids Casa, WIN, het ICO en andere lokale aanbieders. Van de ervaringen van 't Palet kunnen andere scholen gebruik maken bij het opzetten van soortgelijke initiatieven.

Sport- en Cultuurcoaches

In Noordenveld zijn sport- en cultuurcoaches werkzaam op het terrein van stimulering van deelname aan sportieve en culturele activiteiten. Met de aanstelling van de sport- en cultuurcoaches wil de gemeente het sport- en cultuuraanbod uitbreiden en sportverenigingen en buurten versterken door nauw samen te werken met sportverenigingen, culturele organisaties, kinderopvang, welzijnsorganisaties en buurtverenigingen. De coördinatie van het geheel is in handen van WIN.

4.2.3 Samenwerking in de regio

Samenwerkingsverband 20.01 Groningen - Noordenveld

De scholen participeren in het samenwerkingsverband Groningen - Noordenveld in het kader van Passend onderwijs. De uitgangspunten en doelen van handelen op het terrein van passend onderwijs voor alle participerende scholen, staan beschreven in het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. In het school ondersteuningsprofiel heeft iedere school de eigen mogelijkheden op het terrein van passend onderwijs beschreven.

Sub regio Passend Onderwijs Noordenveld-Westerkwartier

Het samenwerkingsverband 20.01 Groningen – Noordenveld is een erg groot samenwerkingsverband. Op uitvoeringsniveau is het samenwerkingsverband opgesplitst in vier sub regio's. OPO Noordenveld werkt in de sub regio samen met alle schoolbesturen voor primair onderwijs uit Noordenveld en Westerkwartier om passend onderwijs te realiseren.

Speerpunten van beleid zijn de volgende zaken:

- Opzetten van ondersteuningsarrangementen op basis van het model basis ondersteuning en extra ondersteuning. Voor iedere school staat dit model beschreven in het school ondersteuning profiel;
- Inrichten van een regionaal ondersteuningsteam;
- Vaststellen uniforme procedures en afspraken voor de hele regio;
- Scholing van personeel;
- Aansluiting PO-VO;
- Intensieve samenwerking met de partners in Noordenveld en Westerkwartier op het terrein van onderwijs en zorg.

Om ook goede afstemming te realiseren met de schoolbesturen voor VO is er een structureel overleg opgezet met de volgende partners in de regio Noordenveld – Westerkwartier:

Opleiden in school

Om toekomstig personeel een goede leer- werkplek te kunnen bieden wordt en nauw samengewerkt met de ROC's en de Hogescholen die werkzaam zijn in de regio. Met de ROC's van het Drenthe college en het Noorderpoortcollege zijn er met name afspraken rond opleidingsplaatsen voor klasse/onderwijsassistenten en sport en bewegen. Met Stenden Hogeschool en de Hanzehogeschool gaat het met name om opleidingsplaatsen/stageplaatsen voor leerkrachten, inclusief leerkrachten lichamelijke opvoeding.

De samenwerking met de Hanzehogeschool is beschreven in een convenant. Binnen dit convenant functioneert een personeelslid van OPO Noordenveld als Opleider in School. Deze coördineert, begeleidt en beoordeelt de stages van de studenten van de Hanzehogeschool op alle scholen van OPO Noordenveld. Door deze werkwijze is er een goede samenwerking ontstaan tussen de Hanzehogeschool en de basisscholen.

4.2.4 Overige partners

De algemene directie vertegenwoordigt het openbaar primair onderwijs Noordenveld in:

- De lokale educatieve agenda van de gemeente Noordenveld;
- Samenwerkingsverband 20.01 Provincie Groningen - Noordenveld;
- Adviesraad Hanzehogeschool Groningen;
- Regionaal overleg Passend Onderwijs Noordenveld – Westerkwartier;
- Regionaal overleg onderwijs en gemeenten in Noordenveld-Westerkwartier;
- Bijeenkomsten VOS/ABB;
- Bijeenkomsten van de PO Raad;
- Prisma Drenthe;
- Meesterlijk Ondernemen In Drenthe;
- Bètapunt Noord;
- Kwaliteitsteam Centrum Jeugd en Gezin.

5. Doelstellingen en aandachtspunten beleid 2015-2019

5.1 Kwaliteitsbeleid

Het geven van kwalitatief goed onderwijs is het primaire proces van OPO Noordenveld. Het is de basis waarop iedere ontwikkeling in de organisatie kan bouwen. Het onderwijs van de scholen is hoogwaardig. De ingezette beleidslijn wordt voortgezet en waar nodig verbeterd. Opbrengstgericht werken en verdere versterking van de zorg zijn hierbij de speerpunten. De opbrengsten bij de basisvaardigheden tijdens en aan het eind van de basisschool zijn op een niveau passend bij de schoolpopulatie, waarbij gestreefd wordt naar bovengemiddelde opbrengsten.

Op bestuursniveau staat het meerjarig beleid beschreven in het beleidsplan. Per schooljaar wordt e.e.a. uitgewerkt in een jaarplan. Op schoolniveau is het schoolplan de basis voor het meerjarig beleid. Per schooljaar wordt het beleid uitgewerkt in een schooljaarplan.

Doelstellingen:

- Door middel van het schooljaarplan wordt de kwaliteitsverbetering aangestuurd;
- Het schoolplan en het schooljaarplan zijn openbaar en worden ter inzage aangeboden;
- Alle scholen bevinden zich binnen het basistoezicht van de onderwijsinspectie;
- De opbrengsten van de scholen liggen op of boven het niveau van wat op basis van de school populatie verwacht mag worden;
- Scholen worden gestimuleerd om deel te nemen aan excellentie/talent trajecten;
- De tevredenheid onderzoeken onder ouders leveren op een 4 puntschaal, minimaal een 3 op;
- Interne samenwerking (binnen de organisatie) en externe samenwerking (buiten de organisatie) dient gericht te zijn op kwaliteitsverbetering;
- Indien mogelijk wordt aangesloten bij landelijke (verbeter)projecten op het terrein van kwaliteitsverbetering;
- OPO Noordenveld wil optimaal profiteren van de mogelijkheden van de Drentse onderwijsmonitor en het Drentse kwaliteitsakkoord om de eigen kwaliteit te verbeteren.

5.2 Onderwijs en ontwikkeling

OPO Noordenveld is een organisatie waar kinderen zich maximaal kunnen ontwikkelen en zowel op cognitief, als op emotioneel gebied goed worden toegerust, zodat ze zich als zelfbewuste volwassene een plaats kunnen verwerven in de samenleving. De kern van het onderwijs wordt gevormd door de basisvaardigheden (lezen, schrijven, taal en rekenen/wiskunde) waarbij het taal/leesonderwijs op de eerste plaats komt. De ontwikkeling van een kind begint echter niet bij 4 jaar, maar vanaf de geboorte. De laatste jaren is voor deze ontwikkeling in de eerste vier levensjaren, met name door taalachterstanden, meer aandacht gekomen en zijn er een aantal maatregelen doorgevoerd die de ontwikkeling van deze kinderen beter in kaart brengt. De inspectie zal niet alleen meer toezicht houden op de onderwijsinstellingen, maar tevens op de peuterspeelzalen. Voor alle 0 tot 18-jarigen zijn centra voor jeugd en gezin opgericht. Daarnaast zijn er referentieniveaus ingesteld om de doorlopende leerlijn in kaart te brengen, waarbij staat beschreven wat de kinderen op bepaalde momenten in hun schoolloopbaan moeten kunnen en kennen op het gebied van taal en rekenen. Het doel hiervan is om de taal- en rekenopbrengsten te vergroten. OPO Noordenveld stelt het kind centraal en werkt hiervoor samen met andere partners om de doorlopende leerlijn van 0 tot 14 jaar te optimaliseren.

Doelstellingen:

- Alle scholen werken structureel samen met peuterspeelzalen, kinderopvang en voortgezet onderwijs om een ononderbroken schoolloopbaan te garanderen;
- De (landelijk) vastgestelde referentieniveaus zijn maatgevend voor de onderwijsresultaten;

- Leerlingen worden gestimuleerd om een onderzoekende en ondernemende houding aan te nemen, waarbij de eigen verantwoordelijkheid, creativiteit en samenwerken belangrijke ingrediënten zijn. Kinderen worden hiermee meer "eigenaar" van het eigen leren;
- Scholen die extra middelen ontvangen voor onderwijsverbetering (b.v. VVE middelen, achterstandsmiddelen) zetten deze middelen geormerkt in;
- De Plaatsingswijzer wordt op alle scholen gebruikt als middel om de verwijzing PO-VO verder te optimaliseren;
- Van alle leerlingen die het advies voor het voortgezet onderwijs hebben overgenomen, moet 80% overeen komen met de stroming waaraan de desbetreffende leerling op veertienjarige leeftijd nog deelneemt.

Passend onderwijs

Passend onderwijs staat voor maatwerk in het onderwijs. Voor elk kind en iedere jongere, onderwijs dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en talenten. Per 1 augustus 2014 is de wetgeving rond de invoering van passend onderwijs afgerond en ligt de zorgplicht bij de schoolbesturen. Hiervoor is samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs verplicht. Iedere school heeft een school ondersteuningsprofiel opgesteld. Naast inzicht in de ondersteuning voor ieder kind moet er ook inzicht komen in de ondersteuning voor de leerkracht. De middelen volgen daarbij de leerling, waarbij de schoolbesturen de reguliere middelen inzetten op de basisondersteuning. De middelen voor extra ondersteuning worden door het samenwerkingsverband toegekend aan het schoolbestuur. Deze zorgt voor de facilitering van de extra arrangementen binnen de scholen. Door middel van handelingsgericht indiceren wordt de ondersteuningsbehoefte bepaald.

Doelstellingen:

- De scholen hebben een vastgesteld school ondersteuningsprofiel;
- Aan alle leerlingen wordt passend onderwijs aangeboden eventueel met inschakeling van expertise van buitenaf. Uitgangspunt bij het aanbod is handelingsgericht diagnosticeren;
- OPO Noordenveld streeft naar een passend aanbod voor ondersteuning en begeleiding van meer presterende en hoogbegaafde leerlingen;
- Alle scholen bieden een veilige leeromgeving. De basis wordt beschreven in het schoolveiligheidsplan;
- Personeel moet deelnemen aan scholing om de benodigde expertise voor het aanbieden van passend onderwijs te verwerven.

Pr en imago

De scholen van OPO Noordenveld staan goed aangeschreven. Ongeveer 80% van de kinderen binnen de gemeente volgt onderwijs op een openbare basisschool. Om dit niveau minimaal te behouden of verder uit te bouwen wordt actief beleid gevoerd.

Doelstellingen:

- De scholen houden minimaal één keer per jaar Open Huis.
- Imagoverbetering wordt bewust en actief nagestreefd;
- De kernwaarden van openbaar onderwijs worden actief uitgedragen;
- De communicatie door de personeelsleden moet respectvol zijn;
- Ouders worden gezien en ingezet als educatief partner bij de ontwikkeling van de leerlingen;
- De samenwerking met ketenpartners wordt verder uitgediept en moet in eerste instantie gericht zijn op versterking van het onderwijsaanbod;
- De mogelijkheden van "andere schooltijden" worden nader uitgezocht en desgewenst ingevoerd;
- Actieve medezeggenschap binnen MR en GMR is gewaarborgd;
- Op elke school wordt levensbeschouwelijk onderwijs naar behoefte aangeboden;
- Scholen beschrijven hun visie en aanpak op ouderbetrokkenheid in de schoolgids.

ICT

De uitbouw van ICT als geïntegreerd onderdeel van het onderwijs moet optimaal benut worden. Met name taal- leesonderwijs, rekenonderwijs en zaakvakonderwijs moeten optimaal kunnen profiteren van verdere inzet van ICT. Kinderen moeten mediawijs gemaakt worden en de mogelijkheden voor gepersonaliseerd leren moeten worden onderzocht en zo mogelijk toegepast. De scholen van OPO Noordenveld werken op ict gebied samen binnen een boven schools ict netwerk. Te overwegen valt om dit netwerk te verbreden om breder draagvlak te krijgen voor toekomstige ontwikkelingen op het terrein van leren met en door ict.

Doelstellingen:

- Goede internetverbindingen, devices en randapparatuur zijn onontbeerlijk voor de toepassing van ict. Deze middelen moeten probleemloos werken. Boven schools wordt gezorgd voor beheer, vervanging en onderhoud;
- De invoering van Parnassys als geautomatiseerd administratie systeem wordt op alle niveaus verder uitgerold (leerling-leerkracht-ouder);
- De website van OPO Noordenveld wordt de komende jaren interactiever en zal belangrijker worden voor de communicatie met alle partners (personeel, ouders, relaties);
- Leer kinderen "leren" en leer ze omgaan met informatie (mediawijsheid);
- Kinderen moeten een zekere basiskennis over ict meekrijgen;
- De mogelijkheden van gepersonaliseerd leren moeten worden onderzocht en toegepast;
- De mogelijkheden van verschillende devices moeten via pilots worden beoordeeld.

5.3 Personeelsbeleid

OPO Noordenveld wil een goede werkgever zijn waarbij de menselijke maat van groot belang is. Eigen verantwoordelijkheid en regie over de invulling van het werk worden gezien als een belangrijke basis voor het professioneel handelen van het personeel. Het personeelsbeleid is beschreven in een actueel personeelsbeleidsplan en voldoet aan de eisen van de cao PO. OPO Noordenveld heeft gekozen voor het werkgelegenheidsbeleid, waarbij de werkgelegenheid voor 2 jaar gegarandeerd wordt. Daarnaast wordt gestreefd naar een evenwichtig personeelsbestand met een evenredige leeftijdsopbouw. Op basis van het personeelsbeleid van OPO Noordenveld, de cao PO en initiatieven vanuit het Nationale bestuursakkoord en de strategische beleidsagenda van de PO-Raad, zal de komende jaren ingezet worden op verdere professionalisering van het personeelsbestand. Elke medewerker moet voortdurend aan persoonlijke groei en vakmanschap werken. De kwaliteit van lesgeven moet, zoals omschreven in het toezichtkader van de onderwijsinspectie, op een hoog peil zijn. Het strategisch beleid richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van het personeel, het stimuleren van kennisontwikkeling en het aantrekken van ambitieus en goed personeel.

Doelstellingen:

- In deze planperiode van dit beleidsplan worden de streefcijfers functiemix behaald. (46% benoemd in een LB-functie en 14% van het speciaal basisonderwijs in een LC-functie);
- De overplaatsingsregeling wordt tweejaarlijks geëvalueerd;
- Vermindering van de werkdruk en de administratieve last zijn thema's waarop iedere school insteekt bij de invulling van de normjaartaak;
- Voor iedere school wordt jaarlijks een breed veiligheidsplan vastgesteld;
- Het mobiliteitsbeleid wordt verder uitgebouwd, mede als onderdeel van het overplaatsingsbeleid;
- De tevredenheid onderzoeken onder het personeel moeten op een 4 puntschaal minimaal een 3 opleveren;
- Personeel werkt structureel aan de eigen talentontwikkeling om de kwaliteit van het onderwijs op voldoende niveau te houden en om te kunnen voldoen aan de veranderende maatschappij;

- Er wordt gestuurd op de samenstelling van het personeelsbestand, verhouding deeltijd – voltijd, leeftijdsopbouw, aantal mannen etc. Bij het opstellen van het (meer jaren) formatieplan wordt de samenstelling van het personeelsbestand op deze punten beïnvloed als voorrangsbenoemingen zich daar niet tegen verzetten;
- Het gemiddelde ziekteverzuim ligt onder het landelijk gemiddelde;
- Instroom van nieuw personeel wordt nauwgezet gevolgd, o.a. via opleiden in de school en de invallerspooi;

5.4 Financieel beleid

OPO Noordenveld heeft een transparante, gezonde financiële situatie, waarbij gekeken wordt naar de lange termijn, zodat de kwaliteit van het onderwijs geoptimaliseerd en gegarandeerd wordt. Een financieel gezonde situatie ontstaat in eerste instantie vanuit goed beheer, waarbij een duidelijk planning en control binnen alle lagen van de organisatie is. Naast de gezonde financiële situatie kent OPO Noordenveld ook een sluitende beleidsrijke (meer jaren)begroting. Ondanks een dalend leerlingaantal in de Gemeente Noordenveld en de verschillende bezuinigingen in de afgelopen jaren is het OPO Noordenveld gelukt om een gezonde reserve te realiseren, geen gedwongen ontslagen te kennen in de afgelopen jaren en de onderwijskwaliteit te verbeteren tot op of boven het niveau van de inspectienorm.

Doelstellingen:

- Vanaf 2015 een sluitende (meer jaren)begroting door gebruik te maken van de mogelijkheden van natuurlijk verloop;
- Formatie die wordt ingezet om knelpunten binnen de organisatie op te lossen zal tijdelijk zijn, zodat er een flexibele schil ontstaat;
- De planning en control cyclus middels kwartaalrapportages zal verder verfijnd worden om de financiële doelstellingen te bereiken;
- De kosten van de uitwerking van dit beleidsplan worden inzichtelijk gemaakt in de verschillende begrotingen;
- We trachten inkoopvoordeel te behalen door centrale inkoop en het afsluiten van mantelcontracten;

5.5 Huisvestingsbeleid

Schoolgebouwen bepalen in hoge mate het gezicht van OPO Noordenveld. Daarnaast is er groot verband tussen de kwaliteit van het onderwijs en de kwaliteit van de huisvestingssituatie van de scholen. De Gemeente Noordenveld kent een Integraal Huisvestingsplan. In de afgelopen jaren is sterk geïnvesteerd in onderwijshuisvesting. Voor de komende jaren staat de bouw van een MFA in Een gepland met daarin gehuisvest de nieuwe samenwerkingschool voor Een. Daarnaast zijn er plannen voor een dergelijke school voor Veenhuizen. We hopen in de planperiode in gesprek te komen over een passende onderwijssituatie voor de Tandem en de Marke in Roden. Ook de kwaliteit en de plaats van het gebouw van de Flint in Nietap verdient de nodige aandacht.

Doelstellingen:

- Iedere school ziet er aantrekkelijk uit;
- De tweejaarlijkse toetsing op het terrein van hygiëne en veiligheid dient op alle onderdelen positief zijn;
- Alle gebouwen zijn opgenomen in een meer jaren onderhoudsplan;
- Schoonmaak van alle gebouwen moet voldoende zijn;
- De buitenterreinen worden jaarlijks (intern en extern) gecontroleerd. Risicovolle situaties dienen direct opgelost te worden;
- Het onderwijskundig concept dient uitgangspunt te zijn bij verbouwingen en nieuwbouw;
- Duurzaam bouwen, met aandacht voor een laag energieverbruik en een laag onderhoudsniveau is uitgangspunt bij verbouwing en nieuwbouw.

6. Samenvatting

Het geven van kwalitatief goed onderwijs is het primaire proces van OPO Noordenveld. Het is de basis waarop iedere ontwikkeling in de organisatie kan bouwen. OPO Noordenveld is een organisatie waar kinderen zich maximaal kunnen ontwikkelen en zowel op cognitief, als op emotioneel gebied goed worden toegerust, zodat ze zich als zelfbewuste volwassene een plaats kunnen verwerven in de samenleving. De kern van het onderwijs wordt gevormd door de basisvaardigheden (lezen, schrijven, taal en rekenen/wiskunde) waarbij het taal/leesonderwijs op de eerste plaats komt. Opbrengstgericht werken en verdere versterking van de zorg zijn hierbij de speerpunten. De opbrengsten bij de basisvaardigheden tijdens en aan het eind van de basisschool zijn op een niveau passend bij de schoolpopulatie, waarbij gestreefd wordt naar bovengemiddelde opbrengsten. Actief educatief partnerschap tussen ouders en scholen is van groot belang om bovenstaande doelen te bereiken.

De uitbouw van ICT als geïntegreerd onderdeel van het onderwijs moet optimaal benut worden. Het onderwijs moet optimaal kunnen profiteren van verdere inzet van ICT. Gepersonaliseerd leren en mediawijsheid zijn en worden de sleutelwoorden bij de inzet van ict.

Passend onderwijs staat voor maatwerk in het onderwijs. Voor elk kind en iedere jongere, onderwijs dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en talenten. Per 1 augustus 2014 is de wetgeving rond de invoering van passend onderwijs afgerond en ligt de zorgplicht bij de schoolbesturen. Samenwerking tussen de ketenpartners moet er voor zorgen dat er geen kind tussen wal en schip terecht komt.

Iedere school heeft een school ondersteuningsprofiel opgesteld waarin de mogelijkheden van de school op het terrein van passend onderwijs zijn beschreven. Naast inzicht in de ondersteuning voor ieder kind moet er ook inzicht komen in de ondersteuning voor de leerkracht. De middelen volgen daarbij de leerling, waarbij de schoolbesturen de reguliere middelen inzetten op de basisondersteuning. De middelen voor extra ondersteuning worden door het samenwerkingsverband toegekend aan het bestuur. Deze zorgt voor de facilitering van de extra arrangementen binnen de scholen. Door middel van handelingsgericht indiceren wordt de ondersteuningsbehoefte bepaald.

OPO Noordenveld wil een goede werkgever zijn waarbij de menselijke maat van groot belang is. Eigen verantwoordelijkheid en regie over de invulling van het werk worden gezien als een belangrijke basis voor het professioneel handelen van het personeel. Het personeelsbeleid is beschreven in een actueel personeelsbeleidsplan en voldoet aan de eisen van de cao Primair Onderwijs.

OPO Noordenveld heeft gekozen voor het werkgelegenheidsbeleid, waarbij de werkgelegenheid voor 2 jaar gegarandeerd wordt. Daarnaast wordt gestreefd naar een evenwichtig personeelsbestand met een evenredige leeftijdsopbouw. Op basis van het personeelsbeleid van OPO Noordenveld, de cao PO en initiatieven vanuit het Nationale bestuursakkoord en de strategische beleidsagenda van de PO-Raad zal de komende jaren ingezet worden op verdere professionalisering van het personeelsbestand. Elke medewerker moet voortdurend aan persoonlijke groei en vakmanschap werken. De kwaliteit van lesgeven moet, zoals omschreven in het toezichtkader van de onderwijsinspectie, op een hoog peil zijn. Het strategisch beleid richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van het personeel, het stimuleren van kennisontwikkeling en het aantrekken van ambitieus en goed personeel.

OPO Noordenveld heeft een transparante, gezonde financiële situatie, waarbij gekeken wordt naar de lange termijn, zodat de kwaliteit van het onderwijs geoptimaliseerd en gegarandeerd wordt. Een financieel gezonde situatie ontstaat in eerste instantie vanuit goed beheer, waarbij een duidelijk planning en control binnen alle lagen van de organisatie is. Naast de gezonde financiële situatie kent OPO Noordenveld ook een sluitende beleidsrijke (meer jaren)begroting.

Bijlage 1. Financiële positie Openbaar Primair Onderwijs Noordenveld

Voor de financiële positie van een schoolbestuur zijn de twee belangrijkste componenten met name de leerlingenaantallen (= te ontvangen bekostiging) en de formatieve inzet (= personeelskosten). OPO Noordenveld heeft een bewuste keuze gemaakt voor extra inzet van formatie, waardoor naar verwachting het exploitatieresultaat per jaar iets negatiever zal uitvallen. Deze extra inzet van formatie is een strategische keuze, waarbij in de jaren 2009 tot en met 2016 extra wordt geïnvesteerd in formatie om de daling van het aantal leerlingen geleidelijk op te kunnen vangen. Door een extra formatieve inzet en door het natuurlijk verloop onder het personeel kunnen we op deze wijze gedwongen ontslagen voorkomen. Tevens wordt op deze manier de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd.

Door de te verwachten extra middelen vanuit het herfstakkoord/onderwijsakkoord in de komende jaren en waar nodig incidentele dekking van de tekorten vanuit de reserves gaan we ervanuit dat we vanaf 2017 weer een sluitende (meer jaren) begroting zullen presenteren.

In het kader van het strategisch financieel beleid is het tevens van belang te kijken naar de trends in de financiële kengetallen en daaruit blijvende mogelijke financiële risico's.

OPO Noordenveld neemt deel aan "Vensters Primair Onderwijs", dit is een landelijk project waarbij cijfermatige informatie over scholen voor primair onderwijs verzameld wordt in één overkoepelend systeem. Het gaat dan om gegevens op het gebied van onderwijsopbrengsten, leerlingenpopulatie, financiën en personeel. De gegevens zijn niet alleen afkomstig van de schoolbesturen zelf maar ook van DUO en de onderwijsinspectie. Doordat er binnen het project gegevens verzameld worden van vele schoolbesturen wordt hiermee tevens een referentiemogelijkheid gecreëerd waaraan schoolbesturen zichzelf kunnen spiegelen.

Uit de "Bestuursrapportage Financiën OPO Noordenveld" van Vensters PO en de gegevens uit het jaarverslag en de jaarrekening 2013 komt het volgende beeld naar voren.

Onderdeel	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Begroot resultaat (x € 1.000,-)	-88	-141	-201	-154	72	225
Exploitatieresultaat (x € 1.000,-)	367	86	-65	-31	-46	237
Solvabiliteit 1 (EV/TV)	76	69	69	69	72	64
Solvabiliteit 2 (EV+VZ/TV)	78	71	72	72	75	78
Weerstandvermogen	38,2	37	21,5	21,5	20,7	19.6
Liquiditeit	0,49	0,38	0,42	0,49	0,46	0,88
Kapitalisatiefactor	51,37	54,21	52,54	54,12	52.7	53.53
Rentabiliteit	2,8	0,7	-0,5	-0,3	-0,98	1,9

Financiële trends.

Door meevallende inkomsten vanuit het herfstakkoord/onderwijsakkoord heeft de strategische keuze om ondanks een dalend leerlingenaantal extra formatie in te zetten, in 2013 niet geleid tot het begrote negatieve exploitatieresultaat. In tegendeel, het jaar werd afgesloten met een positief resultaat van € 367.125,-. Naar verwachting kunnen we dan ook, mede door de extra middelen vanuit het herfstakkoord en het natuurlijk verloop onder het personeel, uiterlijk 2017 weer structureel sluitende (meer jaren) begrotingen presenteren.

De solvabiliteit 2 kende de afgelopen jaren tot en met 2012 een geleidelijk dalende trend, van .78 in 2008 naar .71 in 2012. Over 2013 is de solvabiliteit weer op het niveau van 2012, namelijk .78. Daarmee blijft het OPO Noordenveld evenals de voorgaande jaren net boven het landelijk gemiddelde en ruimschoots boven de normeringen van de inspectie (.30) en van de commissie Don (.20).

Het weerstandsvermogen van het OPO Noordenveld lijkt zich te stabiliseren net onder de 40%. Ook hiermee blijft het OPO Noordenveld boven het landelijk gemiddelde en de normering van de inspectie (10%). Met 38,2% blijft het weerstandsvermogen ook binnen de door de commissie Don aangegeven bandbreedte van 10 tot 40%.

De liquiditeit van het OPO Noordenveld was vanaf 2010 geleidelijk dalend van 0,49 naar 0,38. In 2013 blijkt die dalende trend gestopt en zijn we met de liquiditeit weer op het niveau van 2010. Een liquiditeit van 0,49 is echter nog ruimschoots onder het landelijk gemiddelde (ruim 2.0), onder de inspectienorm (1,0) en net onder de grens van de door de commissie Don aangegeven bandbreedte van 0,5 tot 1,5.

De kapitalisatiefactor van het OPO Noordenveld schommelt al jaren tussen de 52 en 54%. Ten opzichte van 2012 is deze in 2013 bijna met 3% afgenomen. Met een kapitalisatiefactor van meer dan 50% blijft het OPO Noordenveld al jaren ruimschoots boven het landelijk gemiddelde en de normeringen van de onderwijsinspectie en de commissie Don (35%). Naar verwachting zal de kapitalisatiefactor, mede door de dalende inkomsten ten gevolge van de leerlingendaling, de komende jaren geleidelijk aan verder teruglopen.

Na een dip van een negatieve rentabiliteit over de jaren 2009 tot en met 2011 lijkt de positieve trend die in 2012 ingezet werd met een rentabiliteit van 0,7 in 2013 doorgetrokken en versterkt te worden met een rentabiliteit van 2,8%. Hiermee blijft het OPO Noordenveld boven het landelijk gemiddelde, boven de normering van de onderwijsinspectie en binnen de bandbreedte van de commissie Don (0 tot 5%).

Uit deze financiële trends is de conclusie gerechtvaardigd dat de financiële positie van het OPO Noordenveld uitermate gezond is en dat daarmee de kwaliteit van het onderwijs geoptimaliseerd en gegarandeerd kan worden.

Een financieel gezonde situatie ontstaat in eerste instantie vanuit goed beheer, waarbij er een duidelijke planning en control-cyclus binnen alle lagen van de organisatie is. Hierin is door het OPO Noordenveld in de afgelopen jaren geïnvesteerd en de resultaten daarvan worden zichtbaar in de kwaliteitsoordelen van de onderwijsinspectie en in de trends in de financiële kengetallen. Daarnaast hoort bij een gezonde financiële situatie een sluitende (meer jaren)begroting. Ondanks het dalend leerlingenaantal, ondanks verschillende bezuinigingen op landelijke en gemeentelijk niveau en ondanks de aangescherpte normeringen vanuit de onderwijsinspectie en de commissie Don, gaan we er vanuit dat het OPO Noordenveld uiterlijk vanaf 2017 weer sluitende (meer jaren)begrotingen zal presenteren.

Bijlage 2. Evaluatie beleidsplan 2011-2015

5.1 Kwaliteitsbeleid

Doelstelling	Planning	Indicator	Gerealiseerd	Opmerkingen
Door middel van het evaluatie en jaarplan wordt de kwaliteitsverbetering aangestuurd;	Jaarlijks	Smart doelen in SJP	Ja	
Het schoolplan en het evaluatie en jaarplan zijn openbaar en worden ter inzage aangeboden;	Jaarlijks	Website + schoolgids	Ja	
Alle scholen bevinden zich binnen het basistoezicht van de onderwijsinspectie;	Structureel	Basistoezicht	Ja	
In 2015 scoort 50% van de scholen boven de bovengrens van de onderwijsinspectie op de basisvaardigheden rekenen, taal en spelling;	2015	In 2015 50% scholen boven insp. norm	Nee	Ten dele
In 2015 worden minimaal twee scholen aangemerkt als excellente school;	2015	2 in 2015	Nee	2 deelnemers Drents model
De tevredenheidsenquêtes bij ouders leveren op een 10 puntschaal, minimaal een 7 op;	Periodieke metingen	> 7	Ja	
Interne samenwerking (binnen de organisatie) en externe samenwerking (buiten de organisatie) dient gericht te zijn op kwaliteitsverbetering;	Jaarlijks	Nnb	Ja	
Indien mogelijk wordt aangesloten bij landelijke (verbeter)projecten op het terrein van kwaliteitsverbetering;	Jaarlijks	Nnb	Ja	School aan zet trajecten
OPON wil optimaal profiteren van de mogelijkheden van de Drentse onderwijsmonitor en het Drentse kwaliteitsakkoord om de eigen kwaliteit te verbeteren.	Jaarlijks	Nnb	Ja	Alle scholen nemen deel. 2 deelnemers exc. programma

5.2 Onderwijs en ontwikkeling

Doelstelling	Planning	Indicator	Gerealiseerd	Opmerkingen
Alle scholen werken structureel samen met peuterspeelzalen, kinderopvang en voortgezet onderwijs om een ononderbroken schoolloopbaan te garanderen;	2011 e.v.	Inspectienorm	Ja	
De (landelijk) vastgestelde referentieniveaus zijn maatgevend voor de onderwijsresultaten;	2014-2015	Opgenomen in SP	Nee	In SP 15-19
Scholen die extra middelen ontvangen voor onderwijsverbetering (b.v. VVE middelen, achterstandsmiddelen) zetten deze middelen geormerkt in;	Jaarlijks	Zichtbaar in SJP	Ja	
Het advies vanuit het PO t.b.v. de overstap van de leerlingen naar het voortgezet onderwijs, moet voor 80% overeen komen met de stroming waaraan de desbetreffende leerling op veertienjarige leeftijd nog deelneemt.	Jaarlijks	80% (inspectie norm overnemen)	Ja	

5.2.1 Passend onderwijs

Doelstelling	Planning	Indicator	Gerealiseerd	Opmerkingen
De scholen hebben per 1 augustus 2014 een vastgesteld school ondersteuningsprofiel;	1-8-2014	Vastgesteld OP model SWV	Ja	
Aan alle leerlingen wordt passend onderwijs aangeboden eventueel met inschakeling van expertise van buitenaf. Uitgangspunt bij het aanbod is handelingsgericht diagnosticeren;	1-8-2014	Zichtbaar in SOP	Ja	
OPON streeft naar een passend aanbod voor ondersteuning en begeleiding van hoogbegaafde leerlingen;	1-8-2014	Zichtbaar in SOP	Ja	En in ontwikkeling
Alle scholen bieden een veilige leeromgeving;		Score RI&E + (Veiligheidsplan)	Ja	In afronding
Personeel moet deelnemen aan scholing om de benodigde expertise voor het aanbieden van passend onderwijs te verwerven.	Permanent	Zichtbaar in EJP	Ja	

5.2.2 Pr en imago

Doelstelling	Planning	Indicator	Gerealiseerd	Opmerkingen
De scholen zijn nadrukkelijk aanwezig in het dorp of wijk en houden minimaal één keer per jaar Open Huis;	Jaarlijks	Zichtbaar in EJP	Ja	
Imagoverbetering wordt bewust en actief nagestreefd;	Jaarlijks	Website SP, SG	Ja	
De kernwaarden van openbaar onderwijs worden actief uitgedragen;	Jaarlijks	Website SP, SG	Ja	
De communicatie door de personeelsleden moet respectvol zijn;	Jaarlijks	Nnb	Ja	Gedragsregels vastgesteld
Oudertevredenheid wordt periodiek gemeten en klachten worden correct afgehandeld;	Periodieke metingen	Kwaliteitsbeleid	Ja	Geen officiële klachten
Klantgericht denken dient nadrukkelijker zichtbaar te worden in de organisatie;	Jaarlijks	Nnb	?	
De samenwerking met ketenpartners wordt verder uitgediept en moet in eerste instantie gericht zijn op versterking van het onderwijsaanbod;	Jaarlijks	VVE beleid Samenwerking CJG	Ja	
Contact met lokale en regionale media wordt bewuster gezocht;	Jaarlijks	Nnb	Ja	
De mogelijkheden van "andere schooltijden" worden nader uitgezocht op de scholen;			Ja	Op alle scholen. 4 scholen over.
Actieve medezeggenschap binnen MR en GMR is gewaarborgd;	Jaarlijks		Ja	
Op elke school wordt levensbeschouwelijk onderwijs naar behoefte aangeboden.	Jaarlijks	SP, SG	Ja	

5.2.3 ICT

Doelstelling	Planning	Indicator	Gerealiseerd	Opmerkingen
Er wordt jaarlijks een vervangingsplan hardware geactualiseerd;		Verv. plan klaar	Ja	
De internetverbindingen worden aangepast aan de vraag op het terrein van ict toepassingen;			Ja	
De website van OPON wordt de komende jaren interactiever en zal belangrijker worden voor de communicatie met alle partners	Jaarlijks	Website	Ja	
Evaluatie van inzet van ict en het opzetten van een andere	1-1-2015		Ja	

structuur. (werkgroep/ict coördinatoren)				
--	--	--	--	--

5.3 Personeelsbeleid

Doelstelling	Planning	Indicator	Gerealiseerd	Opmerkingen
In 2015 is 46% van het personeelsbestand benoemd in een LB-functie en 14% van het speciaal basisonderwijs in een LC-functie. Uitgangspunt hierbij is het vastgestelde functieboek en de bijbehorende functie eisen;	2015	46% LB en 14% LC in 2015	Ja-nee	Grotendeel Nadere cijfers Volgen.
Competentiemanagement wordt verder uitgebouwd in de organisatie;	Jaarlijks	Nnb		
Beoordelingsgesprekken zijn aan de gesprekkencyclus toegevoegd;			Ja	
De overplaatsingsregeling wordt tweejaarlijks geëvalueerd;	1-8-2015	Evaluatie GMR	Ja	
Leeftijdsbewust personeelsbeleid wordt ingezet op specifieke doelgroepen;	Jaarlijks	Nnb	Ja	
Voor iedere school wordt jaarlijks een breed veiligheidsplan vastgesteld;	Jaarlijks	Actueel plan	Ja	In afronding
De tevredenheidsonderzoeken onder het personeel moeten op een 10 puntschaal minimaal een 7 opleveren;	Periodieke metingen	>7	Ja	
Personeel werkt structureel aan de eigen ontwikkeling om de kwaliteit van het onderwijs op voldoende niveau te houden;	Jaarlijks	Herkenbaar in EJP	Ja	
Het effect op de groepsgrootte door een krimpend leerlingenaantal wordt de komende jaren kritisch gevolgd;	Jaarlijks	Monitoring via EJP	Ja	
Er wordt gestuurd op de samenstelling van het personeelsbestand, verhouding deeltijd – voltijd, leeftijdsopbouw, aantal mannen etc. Bij het opstellen van het (meer jaren)formatieplan wordt de samenstelling van het personeelsbestand op deze punten beïnvloed als voorrangsbenoemingen zich daar niet tegen verzetten;	Jaarlijks	Nnb	Ja	
Het gemiddelde ziekteverzuim ligt onder het landelijk gemiddelde;	2014	< 5%	Nee	
Instream van nieuw personeel wordt nauwgezet gevolgd, o.a. via opleiden in de school en de invallerspool;	Jaarlijks	BFP	Ja	

5.4 Financieel beleid

Doelstelling	Planning	Indicator	Gerealiseerd	Opmerkingen
Het personeelsbestand wordt aangepast aan de leerling omvang (krimp) op basis van natuurlijk verloop. Gedwongen ontslagen worden daarbij uitgesloten;	2010-2017	Monitoring via IMR en jaarrekening	Ja	
Vanaf 2017 is er een sluitende (meer jaren)begroting;	2017	Sluitende begroting	Ja	
Formatie die wordt ingezet om knelpunten binnen de organisatie op te lossen zal tijdelijk zijn, zodat er een flexibele schil ontstaat	Jaarlijks	Monitoring via IMR	Ja	
Vanaf 2017 is een weerstandvermogen en kapitalisatiefactor gerealiseerd passend bij het risicoprofiel van de organisatie;	2015	Kap.factor > 35%	Nee	Is 53%
Er wordt nader onderzocht welke efficiencyvoordelen er behaald kunnen worden door centrale inkoop en mantelcontracten		Resultaat onderzoek	Ja	ICT, Reproductie, Leermiddelen

5.5 Huisvestingsbeleid

Doelstelling	Planning	Indicator	Gerealiseerd	Opmerkingen
Iedere school ziet er aantrekkelijk uit;	Jaarlijks	Nnb	Ja	
De tweejaarlijkse toetsing op het terrein van hygiëne en veiligheid dient op alle onderdelen positief zijn;	Periodieke metingen	Positief op alle onderdelen	Ja?	
Alle gebouwen zijn opgenomen in een meer jaren onderhoudsplan;		MJP onderhoud	Ja	
Schoonmaak van alle gebouwen moet voldoende zijn bij de externe metingen;	Jaarlijks	Geen klachten	Ja	
De buitenterreinen worden jaarlijks (intern en extern) gecontroleerd. Risicovolle situaties dienen direct opgelost te worden;	Jaarlijks	Rapportage van onderzoek	Ja	
Het onderwijskundig concept dient uitgangspunt te zijn bij verbouwingen en nieuwbouw;	Jaarlijks	Nnb	Ja	
Duurzaam bouwen, met aandacht voor een laag energieverbruik en een laag onderhoudsniveau is uitgangspunt bij verbouwing en nieuwbouw.	Jaarlijks	Nnb	Ja	

